

**НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК
УКРАЇНИ**

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
тел. 253-38-22, факс 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua

**NATIONAL BANK
OF UKRAINE**

9, Instytutska, Str., Kyiv, 01601, Ukraine
phone 253-38-22, fax 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua

26.03.2018 № 50-0007/16965

На № _____

Народний депутат України
Герєга О. В.
Народний депутат України
Шинькович А. В.

вул. Грушевського, 5,
м. Київ,
01008, Україна

Про розгляд депутатського
запиту

Шановні Олександрє Володимировичу та Андрію Васильовичу!

Національний банк України розглянув Ваш запит від 01.03.2018 № 50-03/390 щодо застосування окремих вимог Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29.12.2017 № 148 (далі – Положення № 148), та повідомляє таке.

Відповідно до повноважень, наданих статтею 33 Закону України “Про Національний банк України”, Національний банк України визначає порядок ведення касових операцій для банків, інших фінансових установ, підприємств і організацій. Порядок ведення касових операцій для підприємств і організацій визначено Положенням № 148. При цьому підпунктом 12 пункту 3 розділу I Положення № 148 визначено термін “касові операції” як операції суб’єктів господарювання між собою та з фізичними особами, пов’язані з прийманням і видачею готівки під час проведення розрахунків через касу з відображенням цих операцій у відповідних книгах обліку.

Одночасно згідно зі статтею 40 Закону України “Про Національний банк України” та статтею 1087 Цивільного кодексу України Національний банк України наділений повноваженнями щодо встановлення граничних сум розрахунків готівкою для фізичних та юридичних осіб, а також для фізичних осіб – підприємців. На виконання вимог статті 1087 Цивільного кодексу України Національним банком України було прийнято постанову Правління від 06.06.2013 № 210 “Про встановлення граничної суми розрахунків готівкою”, дія якої поширювалася на юридичних та фізичних осіб, а також на фізичних осіб –

підприємців і передбачала, зокрема обмеження розрахунків готівкою фізичних осіб з підприємствами та підприємцями (протягом одного дня за товари, роботи, послуги), а також фізичних осіб між собою (за договорами купівлі-продажу, які підлягають нотаріальному посвідченню).

Постанова Правління Національного банку України від 06.06.2013 № 210 (зі змінами) діяла до 05 січня 2018 року та втратила чинність відповідно до постанови Правління Національного банку України від 29.12.2017 № 148, проте зміст цієї постанови збережено та викладено у пунктах 6 – 8 розділу II Положення № 148.

Враховуючи зазначене, а також те, що суб'єкти господарювання (юридичні особи та фізичні особи – підприємці) здійснюють розрахунки готівкою за товари (роботи, послуги), виплати, пов'язані з оплатою праці вимоги Положення № 148 поширено на фізичних осіб.

Слід також зазначити, що питання встановлення граничних сум розрахунків готівкою на законодавчому рівні, а не нормативно-правовим актом Національного банку України, періодично розглядалося на Верховній Раді України. Так у 2014 році у Верховній Раді України були зареєстровані законопроекти (реєстраційні №№ 5079 та 1578), якими, у тому числі пропонувалося визначити граничні суми розрахунків у розмірі 15 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

Щодо вимог пункту 19 розділу II Положення № 148 стосовно видачі готівки під звіт або на відрядження слід зазначити наступне.

Вимогами пункту 19 розділу II Положення № 148 передбачено, що готівка під звіт або на відрядження видається суб'єктам господарювання відповідно до законодавства України. Відповідно до законодавства України здійснюється і звітування за одержану під звіт або на відрядження готівку.

Вимоги стосовно документального підтвердження витрат на відрядження та виданих під звіт, сум та складу витрат на відрядження, порядку звітування про використання коштів виданих під звіт та на відрядження встановлені пунктом 170.9 статті 170 Податкового кодексу України, а пункт 19 розділу II Положення № 148 лише конкретизує законодавство України в частині строків видачі готівки під звіт.

Стосовно вимог пункту 23 розділу III Положення № 148 щодо можливості застосування електронних касових документів зауважуємо таке.

Вимогами пункту 23 розділу III Положення № 148 передбачена можливість застосування електронного цифрового підпису юридичної особи під час надання послуг в електронній формі або під час здійснення інформаційного обміну з іншими суб'єктами електронної взаємодії, що відповідає нормам законів України “Про електронні документи та електронний документообіг” та “Про електронний цифровий підпис”. Крім того, зазначено, що касові документи можуть бути паперовими або електронними.

Так нормами Положення № 148 передбачена можливість ведення суб'єктами господарювання Журналу реєстрації прибуткових і видаткових касових документів та касової книги як у паперовому, так і електронному

вигляді. При цьому програмне забезпечення, за допомогою якого ведуться такі документи, повинне забезпечувати візуальне відображення і роздрукування документу, які за формою та змістом повинні відтворювати форму та зміст таких документів у паперовому вигляді.

Отже вимоги Положення № 148 не суперечать вимогам законодавства України.

З повагою

Голова
Національного банку України

Я. В. Смолій